

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **I.**, so sídlom v B., proti žalovaným **1/ E. R.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. A. K., advokátom v M., **2/ A. Z.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. P. M., advokátom v B., za účasti vedľajších účastníkov na strane žalovaných **1/ L. Z.**, bývajúceho v K., **2/ P. R.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. A. K., advokátom v M., **o neúčinnosť právnych úkonov**, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 6 C 299/2001, o dovolaní žalovanej 1/ a vedľajšieho účastníka 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 5. decembra 2007 sp.zn. 25 Co 85/2007, 25 Co 115/2007, 25 Co 116/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Komárno rozsudkom z 30. apríla 2007 č.k. 6 C 299/2001-737 určil, že kúpna zmluva z 8. decembra 1999 uzavretá medzi P. R. na strane predávajúceho, E. R., rod. N. a A. Z., rod. D. na strane kupujúcich, predmetom ktorej bola nehnuteľnosť : nadstavba porážkarne súp. č. X., bez pozemku, na parc. č. X., vedená v Správe katastra K. na LV č. X. k. ú. I. ako zastavaná plocha, vklad ktorej bol povolený Správou katastra Komárno pod č. V. dňa 15. decembra 1999, je voči žalobcovi právne neúčinná. Ďalej súd určil, že dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov P. R. a E. R., rod. N. a zmluva o zriadení vecného bremena uzavretá dňa 27. marca 2000, predmetom ktorej je nehnuteľnosť vedená Správou katastra K. na LV č. X. ako parc. č. X.-zastavaná plocha o výmere X. m² s rodinným domom súp. č. X., prevádzková budova súp. č. X. na parc. č. X. a hnutelné veci uvedené v Zmluve pod bodom B/a, b, c, sú voči žalobcovi právne neúčinné. Žalované 1/ a 2/ zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume

1 000,-- Sk v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Ďalej ich súd zaviazal zaplatiť na účet okresného súdu náhradu trov štátu 1 009,-- Sk, tiež v lehote 3 dní. Súd uviedol, že žalobca sa v konaní domáhal rozhodnutia podľa ustanovenia § 42a Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkov právné úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi i z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný, alebo ak bol už uspokojený. Poukazujúc na ustanovenie celého znenia § 42a Občianskeho zákonníka zdôraznil, že žalovaná 1/ je manželkou P. R., dlžníka žalobcu, žalovaná 2/ je manželkou L. Z., dlžníka žalobcu, preto odporovateľnej žalobe sa môžu ubrániť iba vtedy, ak by preukázali, že úmysel dlžníkov ukrátiť veriteľa nemohli ani pri náležitej starostlivosti poznať. Súdom bolo konštatované, že vzťahy medzi manželmi sú síce narušené, no nie v takom rozsahu, v akom to v konaní prezentovali. V inom konaní na Okresnom súde Nitra vedenom pod sp.zn. NcE 123/2001 P. R. vypovedal, že od januára 2001 nepodniká, je dlhodobo práceneschopný, preto ho vyživuje manželka. V prehlásení o majetku uviedol, že do 30. marca 2001 bol účastníkom združenia podnikateľov, ktoré bolo rozpustené týmto dňom. Dovtedy podnikal spolu s L. Z. na základe Zmluvy o združení z 19. marca 1996 v nebytových priestoroch, ktoré previedol kúpnu zmluvou na žalované. Žalované ako vlastníčky im v tomto nebránili, nájomné za užívanie nebytových priestorov od nich nepožadovali. Túto skutočnosť žalované ani nepopierali. Uvedené svedčí o tom, že pri náležitej starostlivosti, ktorú ako nadobúdateľky mali žalované vynaložiť, o pohľadávke žalobcu mali vedieť, prípadne mohli vedieť. Podľa názoru súdu žalované nepreukázali, že úmysel ich manželov ukrátiť žalobcu nemohli pri náležitej starostlivosti poznať. Ich tvrdenia v tomto smere považoval za účelové. Žalobe preto vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 148 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 5. decembra 2007 sp.zn. 25 Co 87/2007, 25 Co 115/2007, 25 Co 116/2007 na odvolanie žalovaných 1/, 2/ a vedľajšieho účastníka 2/ rozsudok súdu prvého stupňa v časti určenia právnej neúčinnosti kúpnej zmluvy z 8. decembra 1999, uzatvorenej medzi predávajúcim P. R. a kupujúcimi E. R. a A. Z., vklad ktorej bol povolený Katastrálnym odborom Okresného úradu v K. 15. decembra 1999 pod č. V. voči žalobcovi zmenil tak, že žalobu zamietol. V časti týkajúcej sa určenia právnej neúčinnosti dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov P. R. a E. R. a zmluvy o zriadení vecného bremena z 27. marca 2000 voči žalobcovi napadnutý

rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V časti týkajúcej sa náhrady trov konania štátu napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobcu zaviazal nahradiť štátu trovy konania v sume 1 009,-- Sk na účet súdu prvého stupňa do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vyslovil, že o trovách konania účastníkov rozhodne odvolací súd po právoplatnosti rozhodnutia osobitným uznesením. V ďalšom výroku odvolací súd zrušil uznesenia súdu prvého stupňa z 30. mája 2006, č.k. 6 C 299/2001-644 a z 30. mája 2006, č.k. 10 C 46/2003-645, ktorými bol žalobcovi vyrubený doplatok súdneho poplatku za žalobu o neúčinnosť kúpnej zmluvy vo výške 199 000,-- Sk a doplatok za žalobu o neúčinnosť dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva vo výške 104 265,-- Sk. Uvedené uznesenia napadol odvolaním žalobca. Súd konštatoval, že žalobca sa pôvodne domáhal určenia, že kúpna zmluva, ktorou P. R., vedľajší účastník 2/, ako predávajúci previedol na žalované 1/ a 2/ ako kupujúce nehnuteľnosť zapísanú na LV č. X. v k. ú. I. a to porážkareň súp. č. X. na parcele číslo X., každej v jednej polovici, je voči nemu (t.j. žalobcovi) právne neúčinná a po spojení s iným konaním je predmetom konania aj žaloba o určenie, že aj dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva a zriadení vecného bremena uzavretá medzi P. R. a E. R. dňa 27. marca 2000 je voči žalobcovi právne neúčinná. Odvolací súd uviedol, že je preukázané to, že vedľajší účastníci 1/ a 2/ dňa 19. marca 1996 uzatvorili zmluvu o združení za účelom spoločného podnikania na úseku porážky jatočných zvierat, výroby výsekového mäsa, mäsových výrobkov a údenín, sprostredkovateľskej a predajnej činnosti pod názvom M. od 20. marca 1996. Zároveň sa dohodli, že na účely spoločnej činnosti združia nehnuteľný majetok, a to nadstavbu súp. č. X. na parcele č. X. zapísanej na LV č. X. k. ú. I., ku ktorej bolo podielové spoluvlastníctvo účastníkov každého v jednej polovici v štádiu vybavovania. Rozhodnutím Daňového úradu M. zo dňa 19. decembra 1997 č. X. o predaji nehnuteľnej veci inak, ktoré nadobudlo právoplatnosť 6. februára 1998, vlastníctvo k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. X. k. ú. I., ako porážkareň súp. č. X. na parc. č. X. v celosti nadobudol vedľajší účastník 2/. Vklad vlastníckeho práva podľa tohto rozhodnutia bol Katastrálnym odborom Okresného úradu K. povolený 4. júna 1999 pod č. Z.. Dňa 8. decembra 1999 vedľajší účastník 2/ a žalované 1/ a 2/ uzatvorili kúpnu zmluvu, ktorou vedľajší účastník 2/ odpredal žalovaným 1/ a 2/, každej v jednej polovici, spornú nehnuteľnosť za kúpnu cenu 4 650 000,-- Sk, vyplatenú predávajúcemu pri podpise zmluvy. Vklad vlastníckeho práva podľa tejto zmluvy povolený Katastrálnym odborom Okresného úradu v K. 15. decembra 1999 pod č. V.. Na návrh žalovanej 1/ rozsudkom Okresného súdu Komárno z 28. januára 2000, č.k. 6 C 3/2000-17 bolo dňom jeho právoplatnosti, t.j. dňom 14. februára

2000 zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov R. (vedľajší účastník 2/ a žalovaná 1/). Dňa 27. marca 2000 žalovaná 1/ s vedľajším účastníkom 2/ uzatvorili dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a zmluvu o zriadení vecného bremena (ďalej len „dohoda“), podľa nej žalovaná 2/ do svojho výlučného vlastníctva nadobudla z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva týchto účastníkov nehnuteľnosti v k. ú. K. zapísané na LV č. X. ako parcela č. X.-zastavaná plocha s domom súp. č. X. a na LV č. X. ako prevádzková budova, súp. č. X. na parc. č. X. v celkovej hodnote 2 087 720,-- Sk, hnutel'né veci a to súbor strojov a zariadení v porážkarni a výrobní mäsových výrobkov C., v predajni mäsa a mäsových výrobkov v K. na ul. R. dohodou presne špecifikované v podiele 1/2-ce v hodnote 2 063 000,-- Sk a prevzala úver vo výške 940 000,-- Sk. Vedľajší účastník 2/ touto dohodou nadobudol úspory v hotovosti vo výške 1 000 000,-- Sk a výslovne prehlásil, že na vyrovnanie podielov nevyžaduje od žalovanej 1/ žiadnu výplatu. Zároveň bolo pre vedľajšieho účastníka 2/ dohodou zriadené vecné bremeno, a to právo neobmedzeného doživotného užívania nehnuteľností nadobudnutých žalovanou 1/. Vklad vlastníckeho práva podľa tejto dohody bol povolený Katastrálnym odborom Okresného úradu K. 20. apríla 2000 pod V.. Na návrh žalovanej 2/ bolo právoplatným rozsudkom Okresného súdu Komárno z 31. januára 2000, č.k. 10 C 1/2000-12 zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov Z. (žalovaná 2/ a vedľajší účastník 1/) a to 15. marcom 2000. K jeho vyporiadaniu došlo dohodou z 27. marca 2000 tak, že všetky hnutel'né veci nadobudnuté za trvania tohto manželstva (bytové zariadenie, súbor strojov a zariadení v porážkarni a výrobní mäsových výrobkov C., v predajni mäsa v K. na U.) pripadli do výlučného vlastníctva žalovanej 2/. Z celkovej hodnoty bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalovaná 2/ nadobudla veci v hodnote 2 878 000,-- Sk a vedľajší účastník 1/ úspory v sume 1 500 000,-- Sk. Zmenkovým platobným rozkazom Krajského obchodného súdu v Brne z 27. marca 2000, č.k. 3 Sm 395/99-21 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Brne z 27. júna 2001, č.k. 3 Cm 65/2000-133 bolo vedľajším účastníkom 1/ a 2/ uložené, aby do 3 dní zaplatili žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 2 500 000,-- Kč so 6 % úrokom od 30. novembra 1996 do zaplataenia, zmenkovú odmenu 8 333,-- Kč a náhradu trov konania vo výške 141 602,-- Kč. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť voči vedľajšiemu účastníkovi 1/ 28. júla 2001 a vedľajšiemu účastníkovi 2/ dňa 3. augusta 2001. Rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo 4. apríla 2003, č.k. 16 Cb 126/2000-152 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. januára 2005, č.k. 1 Obo 288/2003-197 boli vedľajší účastníci 1/ a 2/ zaviazaní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 400 000,-- Sk s 0,05 % úrokom

z omeškania denne zo sumy 200 000,-- Sk od 1. marca 1997 do zaplataenia a zo sumy 200 000,-- Sk od 3. mája 1997 do zaplataenia a náhradu trov konania vo výške 16 000,-- Sk do 3 dní od jeho právoplatnosti. Rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 13. decembra 2004, č.k. 24 Cb 184/2000-128 bola vedľajším účastníkom 1/ a 2/ uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 200 000,-- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 1. júla 1997 do zaplataenia a náhradu trov konania vo výške 8 000,-- Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu podľa § 42a Občianskeho zákonníka o určenie neúčinnosti uvedenej kúpnej zmluvy podal žalobca na súde prvého stupňa dňa 10. septembra 2001 a vo vzťahu k dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov R. a zmluvy o zriadení vecného bremena dňa 26. marca 2003. Za takto zisteného skutkového stavu bolo pre posúdenie prejednávanej veci potrebné splnenie podmienok odporovateľnosti posudzovať nielen pri jednotlivých žalobou dotknutých právnych úkonoch, ale v prípade napadnutej kúpnej zmluvy i samostatne vo vzťahu k žalovanej 1/ a k žalovanej 2/, keďže tieto nevystupujú v tomto konaní ako nerozlučné spoločníčky. Poukazujúc na ustanovenia § 42a, § 42b, § 39, § 143 Občianskeho zákonníka súd uzavrel, že bezpodielové spoluvlastníctvo žalovanej 1/ a vedľajšieho účastníka 2/ zaniklo 14. februára 2000. Aj keď za jeho trvania zhora označeným rozhodnutím Daňového úradu M. vlastníctvo k porážkarni nadobudol vedľajší účastník 2/, táto nehnuteľnosť, keďže nemala charakter výnimky v zmysle § 143 Občianskeho zákonníka, patrila do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pokiaľ následne vedľajší účastník 2/ kúpnu zmluvou z 8. decembra 1999 previedol ideálny podiel k tejto nehnuteľnosti na žalovanú 1/, ide o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Prevod nehnuteľnosti patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, jedným z manželov druhému manželovi, treba totiž posudzovať ako obchádzanie kogentných ustanovení Občianskeho zákonníka o rozsahu a trvaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Tento záver za situácie, že odporovať možno len platnému právnomu úkonu má za následok zamietnutie žaloby o určenie neúčinnosti kúpnej zmluvy vo vzťahu k žalovanej 1/, keďže o neplatnosti kúpnej zmluvy súd pre viazanosť žalobným petitom (§ 153 ods. 2 O.s.p.) rozhodnúť nemohol. Obdobne aj pri žalovanej 2/ k uzatvoreniu a zavkladovaniu spornej kúpnej zmluvy došlo v čase trvania bezpodielového spoluvlastníctva s vedľajším účastníkom 1/, keď toto bolo zrušené až 15. marca 2000. Pri absencii dôkazov o tom, že pre vznik bezpodielového spoluvlastníctva manželov podmienky splnené neboli, a že kúpnu zmluvou prevedený podiel k nehnuteľnosti na žalovanú 2/ je vecou z bezpodielového spoluvlastníctva manželov vylúčenou preto platí, že tento tvorí premet

bezpodielového spoluvlastníctva manželov Z.. Nič na tom nemení skutočnosť, že kúpnu zmluvu s vedľajším účastníkom 2/ uzatvárala len žalovaná 2/, keď relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy z tohto dôvodu (§ 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka) sa oprávnená dotknutá osoba podľa § 40a Občianskeho zákonníka v zákonnej lehote nedovolala. Ako už bolo vyššie uvedené, pasívne legitimovaná na základe odporovacej žaloby je osoba, ktorá z takéhoto úkonu mala prospech, a teda aj osoba, v prospech ktorej sa právny úkon urobil. V danej veci nesporne žalovaná 2/ a vedľajší účastník 2/ ako manželia zo zákona nadobudli spoluvlastnícky podiel k prevádzanej nehnuteľnosti, a preto je nutné, aby účastníkmi konania o žalobe podľa § 42a Občianskeho zákonníka boli obaja manželia. V tomto konaní ide totiž o také spoločné práva a povinnosti, že rozhodnutie sa musí vťahovať na oboch manželov, inak by voči tomu z manželov, s ktorým súd nekonal bolo jeho rozhodnutie neúčinné. V súdnej veci žalobca sa neúčinnosti kúpnej zmluvy domáhal iba voči žalovanej 2/, keď jej manžela L. Z. označil iba ako vedľajšieho účastníka konania 1/ na strane žalovaných. Vzhľadom k tomu, že žalobca sa domáhal odporovateľnosti kúpnej zmluvy len voči jednému z bezpodielových spoluvlastníkov, pričom ide o konanie návrhové, v ktorom okruh žalovaných určuje práve žalobca, musela byť jeho žaloba v tejto časti i vo vzťahu k žalovanej 2/ pre nedostatok vecnej legitímácie zamietnutá. Samotná okolnosť, že medzičasom dohodou z 27. marca 2000 došlo k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva žalovanej 2/ s vedľajším účastníkom 1/, je v tomto smere právne irelevantná, nakoľko predmetný spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti nebol predmetom tejto dohody. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa právnej neúčinnosti kúpnej zmluvy z 8. decembra 1999 podľa § 220 O.s.p. zmenil a žalobu zamietol pre nesprávne právne posúdenie veci prvostupňovým súdom. Vo vyhovujúcej časti, ktorou súd prvého stupňa určil, že dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov P. R. a E. R. a Zmluva o zriadení vecného bremena uzatvorená dňa 27. marca 2000 (ďalej len dohoda) sú voči žalobcovi právne neúčinné, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil. V tejto časti prvostupňový súd vo veci náležite zistil skutkový stav a vyvodil z neho i správny právny záver, ktorý si odvolací súd v plnom rozsahu osvojil. O trovách štátu rozhodol v zmysle ustanovenia § 148 ods. 1 O.s.p. s tým, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku osobitným uznesením.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali dovolanie žalovaná 1/ a vedľajší účastník 2/. Navrhli ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že

okresný a krajský súd nesprávne posúdili skutkový a právny stav a návrh žalobcu týkajúci sa určenia právnej neúčinnosti zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov P. R. a E. R. a zriadenia vecného bremena pre P. R. voči žalobcovi mal súd žalobu zamietnuť. Dovolatelia uviedli, že o zrušení ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov súd rozhodol rozsudkom 28. januára 2000, následne 27. marca 2000 uzavreli dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V tom čase nemali vedomosť o súdnom konaní vedenom na Krajskom súde v Brne, ktorý až rozsudkom z 27. júna 2001 potvrdil zmenkový platobný rozkaz č.j. Sm 395/1999-21 z 27. marca 2000. Dovolatelia márne v konaní poukazovali na to, že u nich nedošlo k úmyslu krátiť v tom čase relatívneho veriteľa, ale k uzavretiu dohody došlo preto, lebo P. R. bol v tom čase vážne a ťažko chorý. Uviedli, že je veľmi zaujímavé, že pri prevode porážkarne v k. ú. I. nedošlo zo strany vedľajšieho účastníka 2/ ku kráteniu veriteľa, ale podľa názoru súdu k tomuto došlo pri dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva.

Žalobca navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

Žalovaná 2/ a vedľajší účastník 1/ sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

V prejednávanvej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4.

Dovoláním žalovanej 1/ a vedľajšieho účastníka 2/ je jednoznačne napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v časti, v ktorej rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, t.j. v časti týkajúcej sa určenia právnej neúčinnosti dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov P. R. a E. R. a zmluvy o zriadení vecného bremena z 27. marca 2000 voči žalobcovi. Súd prvého stupňa v tejto časti žalobe vyhovel a odvolací súd tento výrok rozsudku súdu prvého stupňa potvrdil. V zásade platí, že súd posudzuje každý úkon účastníka podľa obsahu. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolaním nie je napadnutý zmeňujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Navrhovateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm.a/ až e/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolatelia v dovolaní tvrdili, že súd prvého stupňa a odvolací súd nesprávne posúdili nielen skutkový ale aj právny stav veci.

K uvedenej námietke dovolateľov spochybňujúcej posúdenie skutkových zistení dovolací súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm.a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného a vyhodnoteného dokazovania. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením vecí, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože na rozdiel od súdu prvého a druhého stupňa nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní podľa ustanovenia § 243a ods. 2, in fine O.s.p. (arg. „dokazovanie však nevykonáva“).

Na ďalší dovolací dôvod dovolateľov, ktorý mal spočívať v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom, dovolací súd taktiež nemohol prihliadať, pretože by sa ním mohol zaoberať, len ak by dovolanie bolo prípustné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením vecí neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie vecí súdmi nižších

stupňov je relevantným dovolacím dôvodom len v prípade procesne prípustného dovolania, samo však prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nezakladá.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalovanej 1/ a vedľajšieho účastníka 2/ odmietol podľa § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní bol úspešný žalobca, preto má právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradiť mu trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. septembra 2011

JUDr. Martin Vladik, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová